

NS

Postbus 2025, 3500 HA Utrecht

Aan de vertegenwoordigers van de
Consumentenorganisaties in het Locov

Hoofdgebouw IV
Laan van Puntenburg 100
Postbus 2025
3500 HA Utrecht
Nederland
www.ns.nl

Datum 3 juli 2018

Ons kenmerk CC/PA/TD-829

Onderwerp Adviesaanvraag tarieven 2019

Telefoon 06 - 23 06 89 43

E-mail Thijs.Douma@ns.nl

Geachte consumentenorganisaties in het Locov,

Hierbij vraagt NS uw advies over het voornemen om de tarieven per 1 januari 2019 aan te passen. Deze adviesaanvraag gaat eerst in op de algemene lijn in 2019 en de componenten die leiden tot tariefsaanpassing. Vervolgens gaan wij in op het effect daarvan op de tarieven van enkele reizen en op abonnementen.

Ook komend jaar worden de tarieven gecorrigeerd voor de inflatie, zoals deze is weergegeven in de stijging van de consumentenprijsindex (CPI). Volgens de huidige inzichten zal de stijging uit hoofde van de gebruiksvergoeding dit jaar per saldo nul zijn. Het exacte effect is pas na het verschijnen van de MEV te bepalen. Ten opzichte van eerdere jaren speelt er in 2019 een bijzonder effect, namelijk de waarschijnlijke verhoging van het verlaagde btw-tarief van 6% naar 9% per 1 januari 2019, afkomstig uit het regeerakkoord.

Componenten die leiden tot prijsverhoging

CPI

Het Centraal Economisch Plan (CEP) van medio maart jl. opgesteld door het Centraal Planbureau (CPB) geeft een verwachte inflatie voor 2019 aan van 2,4%. In de voorwaarden van de concessie staat aangegeven dat de CPI geschoond moet worden voor het effect van de verhoging van de btw, als dat aan de orde is. Een onderdeel van het regeerakkoord is een verhoging van het verlaagde btw-tarief van 6% naar 9%¹. De CPI is daarom aangepast met een correctiepercentage en voorlopig ingeschat op 1,8%.

Omdat de concessievoorwaarden voorschrijven dat de nationale consumenten-prijsindex in de Macro Economische Verkenning (MEV) maatgevend is, maakt NS een voorbehoud op dit percentage. Als de MEV – die het CPB in september publiceert – een ander percentage dan

¹ Zie voor meer toelichting de paragraaf 'btw-verhoging'

2,4% bevat, dan past NS de tariefstijging hierop aan. Ook dit percentage zal dan gecorrigeerd worden voor de btw-verhoging en er zal gerekend worden met een geschoonde CPI.

Gebruiksvergoeding

De aanpassingen van de gebruiksvergoeding tarieven van ProRail leiden in 2019 naar verwachting tot geen tariefffect uit hoofde van de gebruiksvergoeding. Het definitieve percentage zal vastgesteld worden na publicatie van de MEV.

Btw-verhoging

Naast de reguliere verhoging (CPI + gebruiksvergoeding) speelt er voor 2019 waarschijnlijk ook een effect van het verhogen van het verlaagde btw-tarief van 6% naar 9% per 1 januari 2019.² NS gaat in deze adviesaanvraag er vanuit dat deze btw-verhoging door zal gaan en zal gelden voor alle vervoerbewijzen die NS verkoopt. NS is dan vanaf 1 januari 2019 9% btw verschuldigd in plaats van 6%. Deze verhoging van de btw is meegenomen als onderdeel van de prijsverhoging. Dat wil zeggen dat er bovenop de reguliere verhoging, ook 2,83% ($=109/106-1$) verhoging doorgevoerd wordt. NS beseft dat dit in totaal leidt tot een behoorlijke verhoging. Echter, het niet doorberekenen van deze btw-verhoging is voor NS om bedrijfseconomische redenen niet mogelijk. Uit berekeningen van NS blijkt dat de btw-verhoging die doorbelast wordt aan de reiziger een aanzienlijke vraaguitval kan veroorzaken. NS zal het bedrag van deze teruglopende inkomsten als gevolg van deze vraaguitval niet compenseren door de prijzen extra te verhogen.

Conclusie: aanpassing Enkele Reis, Dagretour en Dagkaarten

De combinatie van de verwachte inflatie, de gebruiksvergoeding en de verwachte btw-verhoging, leidt tot het voornemen van NS om de tarieven voor de enkele reizen en dagretours met gemiddeld 1,8% te verhogen en daaroverheen de btw-verhoging door te voeren van 2,83%.

Binnen deze tariefruimte stelt NS voor om, evenals in 2018, rustigere trajecten³ en langere afstanden enigszins te ontlasten. Juist op deze verbindingen wil NS de trein als aantrekkelijk alternatief voor de auto behouden.

Door afrondingen op €0,10 kan het voorkomen dat bepaalde afstanden iets meer of iets minder in prijs worden verhoogd. Het minimumtarief (de prijs van de afstand van één tot en met acht tariefeenheden) zal, na een jaar van tariefstijging, in 2019 met 10 cent stijgen naar €2,40.

NS vindt het belangrijk om de eerste klasse aantrekkelijker te maken, om zo een bijdrage te leveren aan het verhogen van de zitplaatskans in de tweede klasse. Evenals in 2018 zal daarom de meerprijs van de eerste klasse ten opzichte van de tweede klasse relatief naar beneden worden bijgesteld. Dit wordt gedaan door de inflatie (1,8%) niet door te rekenen in de prijzen voor de eerste klasse (enkele reizen en retour) en de btw-verhoging (2,83%) wel. Gemiddeld genomen stijgen de prijzen voor de eerste klasse 2,83%. De factor ten opzichte van de tweede klasse zal daarmee 1,65 worden. Aangezien deze factor afhankelijk is van de uiteindelijke CPI die bekend wordt gemaakt in de MEV, kan deze nog veranderen.

² Onderdeel van Regeerakkoord Rutte III.

³ Dit wordt uitgevoerd door, evenals in 2018, op trajecten met een lage bezettingsgraad het aantal tariefeenheden met 1 te verlagen.

Verhoging overige losse vervoerbewijzen

- NS is voornemens om de Dagkaart en de Dagkaart Hond in lijn met bovengenoemde percentages te verhogen.
- Ook is NS voornemens om de Dagkaart Fiets te verhogen van €6,20 naar €6,90. Het aantal fietsen dat meegenomen wordt in de trein groeit hard, ondanks forse investeringen in fietsenstallingen en de onstuimige groei van de OV-Fiets. NS speelt hier op in door met name in de zomermaanden veel treinen te verlengen. Deze verlengingen zijn niet nodig om de benodigde reizigers te vervoeren, maar enkel om voldoende fietsen te kunnen meenemen. Om de kosten van verlenging ten behoeve van de fietsplaatsen voor een deel op te vangen, ziet NS zich genoodzaakt de prijs van deze dagkaart te verhogen.
- NS is voornemens om het Groepsticket te verhogen van €30 naar €32 als gevolg van de verwachte inflatie en de btw-verhoging. De prijs voor elke extra persoon (vanaf vier personen) blijft gelijk op €1,50.

De volgende reisproducten worden per 1 januari 2019 wederom niet in prijs verhoogd:

- Railrunner.
- Toeslag 2-1 voor Weekend/Daluren/Dag/Keuzedagen.
- De hoogte van de toeslag van CT-tickets zal niet veranderen, dus ook het verhoogde btw tarief zal hier niet op doorgevoerd worden. De toeslag blijft €1,-.

Aanpassingen abonnementen

De overwegingen in deze brief leiden ook tot het voornemen om de tarieven van de volgende abonnementen in 2019 te verhogen met gemiddeld 1,8% en daar bovenop de btw-verhoging van 2,83%:

- Altijd Vrij/Trein Vrij
- Traject Vrij
- Grensabonnement
- NS-deel OV Vrij

Door afrondingen van Traject Vrij-prijzen op hele euro's kan het voorkomen dat bepaalde afstanden iets meer of iets minder in prijs worden verhoogd. Ook hier wordt gekozen om binnen de tariefruimte van 2019 rustigere trajecten en langere afstanden (Altijd Vrij/Trein Vrij) enigszins te ontlasten.

Een van de strategische doelstellingen van NS is om reizigers te verleiden om (meer) te reizen in de rustigere daluren. Dit is ook de reden dat NS voornemens is om de onderstaande abonnementen – met uitzondering van de btw-verhoging – verder niet in prijs te verhogen. Hier rondt NS op hele euro's af, aangezien NS voor deze producten ronde prijzen hanteert. Het gaat om de volgende abonnementen:

- Weekend Vrij: voor de tweede klasse een voornemen van €33 naar €34 per maand en voor de eerste klasse een voornemen van €39 naar €40.
- Altijd Voordeel: voornemen van €22 naar €23 per maand.
- Dal Vrij: voor de tweede klasse een voornemen van €102 naar €105 per maand en voor de eerste klasse van €129 naar €133.

NS is voornemens om het abonnement Dal Voordeel te verhogen van €50 naar €52 per jaar. Dit abonnement is sinds de introductie in 2014 niet meer in prijs verhoogd.

Met betrekking tot het Voordeelurenabonnement is NS voornemens om deze met 5% te verhogen (1,8% CPI, 2,83% btw-verhoging, afronding naar boven op rond getal). De prijs zal dan neerkomen op €67,- per jaar. Deze verhoging gaat gepaard met een verbetering van de abonnementsvoorwaarden, namelijk dat reizigers ook voor 6:30 uur (is nu 4:00 uur) met 40% korting mogen reizen. Dit helpt enerzijds bij het spreiden van reizigers en anderzijds bij het versimpelen van productvoorwaarden (door aan te sluiten op de voorwaarden van het Dal Voordeel-abonnement). Door dit product te verbeteren en het feit dat deze reizigers met 40% korting in de middagspits kunnen reizen, vindt NS deze verhoging redelijk.

NS wil het abonnement Kids Vrij niet in prijs verhogen waardoor dit gratis blijft. Voor NS Flex-abonnementen blijft gelden dat deze €1 per maand duurder zullen zijn dan de RoS varianten.

In het besluit over de tarieven in 2017 noemde wij ons voornemen om de Keuzedagen tweede klasse te verhogen met €0,50 per Keuzedag (totaal naar €28, inclusief btw-verhoging wordt dit €29) en het gelijktijdig loslaten van de geldigheid van twee maanden. Wij zijn bezig met het uitwerken van een oplossing hiervoor en wij zullen u op de hoogte houden zodra daar meer over bekend wordt.⁴

Bij Keuzedagen eerste klasse wil NS de verbeterde geldigheid ook doorvoeren en de prijs beperkt verhogen met €0,50 van €49,50 naar €50,- (deel van de btw-verhoging) om het reizen in de eerste klasse te stimuleren.

IC Direct

NS stelt voor de Toeslag IC direct/ICE⁵ en de prijzen van de Altijd Toeslagvrij maand- en jaarabonnementen aan te passen.

NS heeft hier een aantal redenen voor. De prijzen van deze toeslagproducten zijn in 2017 niet verhoogd, ondanks inflatie. NS kiest ervoor om nu de verwachte inflatie en btw-verhoging wel door te voeren. De prijs van de toeslag komt daarmee op €2,60⁶. De belangrijkste reden voor de verhoging van de prijzen van de Toeslagvrij-abonnementen is dat deze prijzen momenteel relatief laag zijn ten opzichte van de standaard die voor veel andere afgekochte abonnementen geldt (reizigers hebben dit abonnement er relatief veel sneller uit dan andere afgekochte abonnementen). NS wil dit graag normaliseren, waarvoor in 2019 een eerste stap wordt gezet.

De prijs van het jaarabonnement Toeslag Vrij is nu €51 per maand. Het voorstel is om in twee stappen naar een tarief te gaan dat 20% bedraagt van het jaartrajectabonnement Schiphol-Rotterdam. Dat wil zeggen:

- Prijs 2019: €57
- Prijs 2020: €62

Voor het maandabonnement Toeslag Vrij geldt hetzelfde, in 2 stappen naar 20% van de maandtrajectkaart van genoemd traject. De huidige prijs bedraagt €61,-.

- Prijs 2019: €69
- Prijs 2020: €77

⁴ Wanneer deze wijziging niet ingevoerd zal worden, zal de prijs van de tweede klasse keuzedagen verhoogd worden naar €25,50.

⁵ In 2015 heeft NS de Toeslagen voor IC Direct en ICE vereenvoudigd tot één bedrag.

⁶ En blijft hiermee binnen de maximale toegestane hoogte vanuit de Hoofdrailnetconcessie.

Momenteel heeft NS een tijdelijke prijsmaatregel op de IC direct, namelijk 40% korting op de toeslag in de daluren. Op dit moment wordt deze prijsmaatregel geëvalueerd. De eerste resultaten zijn positief en laten zien dat de maatregel effectief is, dat wil zeggen dat er verschuivingen van spits naar dal plaatsvinden. Op basis van de evaluatie kan besloten worden de 40% korting op de Toeslag in het dal te verlengen, naast de voorgenomen capaciteitsuitbreidingen⁷. NS informeert u hierover in het besluit op deze adviesaanvraag.

Internationale wijzigingen

Terugblik afgelopen jaren

In de afgelopen jaren zijn op de meeste internationale relaties de aanpassingen in de internationale tarieven beperkt tot het overnemen van de prijswijzigingen van de binnenlandse tarieven (een doorberekening van de stijging van gebruiksvergoeding en inflatie). Voor het berekenen van de totale internationale relatieprijzen zijn geen verhogingen doorgevoerd. De wijzigingen in 2019 (btw-verhoging in Nederland) in relatie tot beperkte stijgingen in voorgaande jaren, zijn echter aanleiding om ook naar de totale internationale relatieprijzen te kijken, met uitzondering van de Intercity Brussel.

Intercity Brussel

In april 2018 is de Intercity Brussel via Breda en de HSL gaan rijden. Tegelijkertijd is een nieuw Tarief en Assortiment (T&A) gecreëerd. Conform afspraak zullen de principes van het T&A met u geëvalueerd worden. Deze evaluatie vormt geen onderdeel van deze adviesaanvraag.

NS is voornemens om de tarieven van de Intercity Brussel in 2019 zoals gebruikelijk alleen mee te bewegen met de stijging van de binnenlandse tarieven in Nederland (een combinatie van inflatie en btw-verhoging). Aangezien de btw-verhoging alleen voor het Nederlandse gedeelte van de prijsberekening geldt, zal de procentuele prijsstijging op de internationale relaties lager zijn.

ICE en Intercity Berlijn

NS is voornemens om de tarieven van de ICE en de Intercity Berlijn ook mee te bewegen met de stijging van de binnenlandse tarieven in Nederland (een combinatie van inflatie en btw-verhoging). Daarnaast is NS voornemens om de internationale relatieprijzen te verhogen waarin de inflatie en btw zijn verwerkt, aangezien in de afgelopen jaren hier geen verhoging heeft plaatsgevonden. De precieze prijzen voor de diverse relaties zijn opgenomen in de prijstabel, zie hiervoor bijlage 1. Aangezien in Duitsland er geen btw-verhoging zal plaatsvinden, zal de procentuele prijsstijging op de internationale relaties lager zijn.

De prijzen voor het Early Bird tarief en het Sparpreis Europa tarief zullen zeer waarschijnlijk niet wijzigen. Wel zal Deutsche Bahn per 1 augustus 2018 een aangepast tariefaanbod introduceren met een extra Sparpreis propositie. NS wil deze propositie eerst verder onderzoeken en bezien of onze reizigers hier behoefte aan hebben. Voorlopig zal deze propositie niet beschikbaar zijn via de NS-kanalen. NS verwacht eind 2018 of begin 2019 hier een beslissing over te nemen.

⁷ Vanaf dienstregeling 2019 gaat de Intercity Brussel als vijfde trein op dit traject rijden. Vanaf januari 2019 zullen de IC direct-treinen worden verlengd.

Overige grensovergangen

Naar verwachting zullen er geen wijzigingen optreden in de overige grensovergangen en volgt NS International de binnenlandse tarieven.

Overige internationale wijzigingen

Naar aanleiding van uw advies over de tarieven 2018, heeft NS een aantal concrete adviezen over series, tariefeenheden en opstapstations verwerkt voor de prijsstabellen voor 2019. Dit betreft bijvoorbeeld:

- Het aanpassen van de opstapstations voor de relaties van Uithuizen, Uithuizerveen en Martenshoek naar Bad Bentheim Grens.
- De te grote tariefafstand tussen Winterswijk West en Emmerich Grens en tussen Lichtenvoorde-Groenlo en Emmerich Grens voor de regionale tarieven.
- De wijziging van de eerste klasmeerprijs.
- Aanpassen van alle tariefeenheden op de relaties waar NS binnenland vorig jaar de tariefeenheden heeft aangepast (zoals Soest Zuid – Den Dolder). Ook de voorgenomen wijzigingen van de tariefheden voor 2019 zullen verwerkt worden.
- Het toevoegen van ontbrekende NRT-series tussen bepaalde grenspunten.

Ten slotte

Deze adviesaanvraag is van toepassing op de concessie voor het Hoofddrailnet, waaronder de IC direct.

Hebt u naar aanleiding van onze voornemens vragen, dan is NS uiteraard bereid die te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Ron Schneider

Directeur Marketing & Sales